

Werkgroep
De Slobkousjes
natuurpunt

SLOBKOUSNIEUWS 35 jrg6

Isabelle, Guido, Jan, Paul & Paul, Ine en Nicole hebben woensdag 13 september het startschot gegeven van onze najaarswandelingen. Prachtig weer, goede sfeer en nog een behoorlijke lijst waarnemingen was het resultaat. Het paddenstoelenseizoen laat nog wel op zich wachten maar er is nog gelukkig veel anders te zien.

Volgende dinsdag 20 september komen we om 9:00 samen op de parking van de Lozerheide langs de Lozerstraat. We gaan dan zeker nog een kijkje nemen in de watering daar en wie weet vinden we hier en daar al een paddenstoel.

Groeten Jan

<i>Pteridium aquilinum</i>	Adelaarsvaren	DENNSTAEDTIACEAE
<i>Cirsium arvense</i>	Akkerdistel	Asteraceae
<i>Convolvulus arvensis</i>	Akkerwinde	CONVOLVULACEAE
<i>Epilobium ciliatum</i>	Beklierde basterdwederik	ONAGRACEAE
<i>Persicaria lapathifolia</i>	Beklierde duizendknoop	POLYGONACEAE
<i>Senecio inaequidens</i>	Bezemkruiskruid	Asteraceae
<i>Artemisia vulgaris</i>	Bijvoet	Asteraceae
<i>Rubus spec.</i>	Braam spec	ROSACEAE
<i>Dryopteris dilatata</i>	Brede stekelvaren	DRYOPTERIDACEAE
<i>Epipactis helleborine</i>	Brede wespenorchis s.l.	ORCHIDACEAE
<i>Cytisus scoparius</i>	Brem	Fabaceae
<i>Conyza canadensis</i>	Canadese fijnstraal	Asteraceae
<i>Calamagrostis epigejos</i>	Duinriet	Poaceae
<i>Oenothera oakesiana</i>	Duinteunisbloem	ONAGRACEAE
<i>Achillea millefolium</i>	Duizendblad	Asteraceae
<i>Echinochloa crus-galli</i>	Europese hanenpoot	Poaceae
<i>Rubus idaeus</i>	Framboos	ROSACEAE
<i>Sonchus asper</i>	Gekroesde melkdistel	Asteraceae
<i>Iris pseudacorus</i>	Gele lis	IRIDACEAE
<i>Scrophularia auriculata</i>	Geoord helmkruid	SCROPHULARIACEAE
<i>Galeopsis bifida</i>	Gespleten hennepnetel	Lamiaceae
<i>Holcus lanatus</i>	Gestreepte witbol	Poaceae
<i>Arctium minus</i>	Gewone klit	Asteraceae
<i>Leucanthemum vulgare</i>	Gewone margriet	Asteraceae
<i>Symphytum officinale</i>	Gewone smeerwortel	BORAGINACEAE
<i>Sambucus nigra</i>	Gewone vlier	ADOXACEAE
<i>Urtica dioica</i>	Grote brandnetel	URTICACEAE
<i>Sparganium erectum</i>	Grote egelskop s.l.	TYPHACEAE
<i>Lythrum salicaria</i>	Grote kattenstaart	LYTHRACEAE
<i>Oenothera glazioviana</i>	Grote teunisbloem	ONAGRACEAE
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	Grote waterweegbree	ALISMATACEAE
<i>Lysimachia vulgaris</i>	Grote wederik	PRIMULACEAE
<i>Plantago major</i> subsp. <i>major</i>	Grote weegbree	PLANTAGINACEAE
<i>Galinsoga quadriradiata</i>	Harig knopkruid	Asteraceae
<i>Pulicaria dysenterica</i>	Heelblaadjes	Asteraceae
<i>Equisetum arvense</i>	Heermoes	EQUISETACEAE
<i>Colchicum autumnale</i>	Herfsttijloos	COLCHICACEAE
<i>Glechoma hederacea</i>	Hondsdrif	Lamiaceae
<i>Humulus lupulus</i>	Hop	CANNABACEAE
<i>Oxalis spec.</i>	Klaverzuring spec	OXALIDACEAE
<i>Senecio vulgaris</i>	Klein kruiskruid	Asteraceae
<i>Impatiens parviflora</i>	Klein springzaad	BALSAMINACEAE
<i>Scrophularia nodosa</i>	Knopig helmkruid	SCROPHULARIACEAE
<i>Lactuca serriola</i>	Kompassla	Asteraceae
<i>Eupatorium cannabinum</i>	Koninginnekruid	Asteraceae
<i>Verbascum thapsus</i>	Koningskaars	SCROPHULARIACEAE
<i>Chenopodium polyspermum</i>	Korrelganzenvoet	AMARANTHACEAE
<i>Dactylis glomerata</i>	Kropaar	Poaceae
<i>Ranunculus repens</i>	Kruipende boterbloem	RANUNCULACEAE
<i>Elymus spec.</i>	Kweekgras spec	Poaceae
<i>Alliaria petiolata</i>	Look-zonder-look	Brassicaceae

<i>Berberis aquifolium</i>	Mahonie	BERBERIDACEAE
<i>Chenopodium album</i>	Melganzenvoet	AMARANTHACEAE
<i>Filipendula ulmaria</i>	Moerasspirea	ROSACEAE
<i>Persicaria maculosa</i>	Perzikkruid	POLYGONACEAE
<i>Rubus laciniatus</i>	Peterseliebraam	ROSACEAE
<i>Sagittaria sagittifolia</i>	Pijlkruid	ALISMATACEAE
<i>Molinia caerulea</i>	Pijpenstrootje	Poaceae
<i>Juncus effusus</i>	Pitrus	JUNCACEAE
<i>Populus tremula</i>	Ratelpopulier	SALICACEAE
<i>Rumex obtusifolius</i>	Ridderzuring	POLYGONACEAE
<i>Phragmites australis</i>	Riet	Poaceae
<i>Trifolium pratense</i>	Rode klaver	Fabaceae
<i>Carex hirta</i>	Ruige zegge	CYPERACEAE
<i>Betula pendula</i>	Ruwe berk	BETULACEAE
<i>Hypericum perforatum</i>	Sint-Janskruid	Hypericaceae
<i>Plantago lanceolata</i>	Smalle weegbree	PLANTAGINACEAE
<i>Cirsium vulgare</i>	Speerdistel	Asteraceae
<i>Rhamnus frangula</i>	Sporkehout	RHAMNACEAE
<i>Poa annua</i>	Straatgras	Poaceae
<i>Juncus tenuis</i>	Tengere rus	JUNCACEAE
<i>Phleum pratense</i> subsp. <i>pratense</i>	Timoteegras	Poaceae
<i>Teucrium scorodonia</i>	Valse salie	Lamiaceae
<i>Persicaria hydropiper</i>	Waterpeper	POLYGONACEAE
<i>Athyrium filix-femina</i>	Wijfjesvaren	ATHYRIACEAE
<i>Chamerion angustifolium</i>	Wilgenroosje	ONAGRACEAE
<i>Lycopus europaeus</i>	Wolfspoot	Lamiaceae
<i>Oenothera deflexa</i>	Zandteunisbloem	ONAGRACEAE
<i>Quercus robur</i>	Zomereik	FAGACEAE
<i>Alnus glutinosa</i>	Zwarte els	BETULACEAE
<i>Solanum nigrum</i> subsp. <i>nigrum</i>	Zwarte nachtschade	SOLANACEAE

LEUKE PLAATJES

**Er moeten bewijzen zijn anders
wordt er niets genoteerd!**

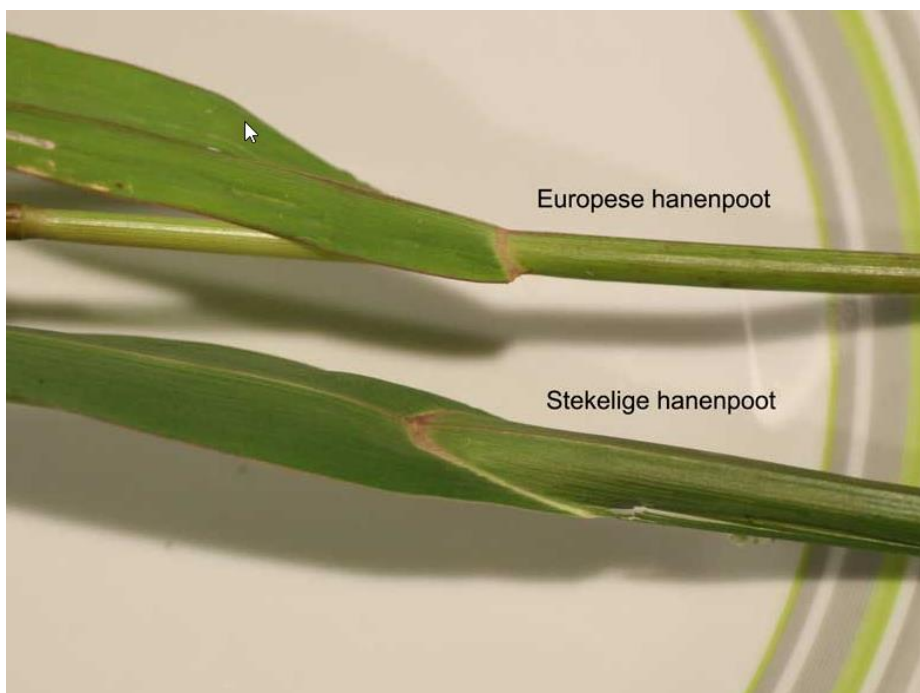

De notulist werd bijna opgevreten

Ja nu hebben we wel twee foto's maar.....

Waar ge moest naar kijken is dit!

Korrelganzevoet

Dit zou dan toch een grote teunisbloem zijn

Ze staan er massal de herfsttijlozen. Binnenkort staat er weer op internet te lezen dat er ergens krokussen staan

Dit is de rups van de witvlakvlinder

AANKONDIGING:

Voor wie ook iets anders wil zien dan plantjes

Beestjes in het Donker

Een unieke zoektocht naar wat er leeft

in de schemering van De Watering .

Zaterdag 1 oktober 2016 vanaf 18u in en rond het Wateringhuis

PROGRAMMA (nog te bevestigen)

- Muizen en spitsmuizen vangen met behulp van livetraps in het kader van Muizenmeetnet Vlaanderen
- Nachtvlindervallen: motten, uilen, spanners en andere fladderaars
- CSI Wateringen: sporenonderzoek in het wild
- Braakballen pluizen
- Tentoonstelling vleermuizen en demonstratie gebruik van batdetector
- Beestjes in Beeld: doorlopend filmpjes van de (Noord-)Limburgse natuur
- Presentatie: schietmotten in de Benelux (met demonstratie onderzoek)
- Vrijwilligers helpen bezoekers met vragen graag verder

18u start (scherpstellen vallen: 6 rijen van 10)

18u30

19u15 *zonsondergang*

19u30 presentatie muizen en spitsmuizen (Jos Ramaekers)

20u30 eerste ronde muizenvallen

21u presentatie schietmotten (Maria Sanabria, Koen Lock en David x)

22u tweede ronde muizenvallen

23u30 derde ronde muizenvallen

doorlopend: vlindervallen

onderzoek schietmotten

tentoonstelling vleermuizen

sporenonderzoek

braakballenpluizen

beelden van trailcams

Voor wie na de plantenwandelingen ook al eens naar boven kijkt in plaats van diep in het glas?

Tijdens de cursus 'Over de bomen heen, wegwijs aan de sterrenhemel' bekijken we de wereld van de sterrenkunde vanuit een andere hoek. Niet die van de gepassioneerde astronoom, maar wel van de leek die wel eens wat meer wil weten over al dat moois daarboven. Wat zie je als je naar de hemel kijkt?

OVER DE BOMEN HEEN
WEGWIJS AAN DE STERRENHEMEL
INLEIDENDE CURSUS VOOR HET WAARNEMEN MET BLOTE OOG EN VERREKIJKER

info@ecns.be
www.ecns.be

Data: 20 en 27 oktober, 3 en 10 november
Waarnemingsavond: 24 november
Plaats: Rondestraat 41 Lozen Bocholt
Tijd: 19u - 22u   Kostprijs: 20€

Meer dan je denkt alleszins. En wat zijn de relaties en invloeden daarvan ten opzichte van de Aarde? Vragen die we niet al te ver gaan zoeken. We blijven dus, om het zo te zeggen, met onze beide voeten op Aarde en vertellen je over wat we zien met het blote oog, of hooguit met een verrekijker. Zo leren we je over de sterren, sterrenbeelden herkennen, de Maan, planeten, kometen, satellieten en nog veel meer.

Ook voor de natuurliefhebber een meerwaarde.

De natuurliefhebber onder ons kijkt vaak om zich heen om te zien wat er groeit, bloeit of leeft. En er is veel te zien. Kleine insecten die zich schuilhouden tussen bladeren, een kikker die doodstil tussen waterplanten zit... Andere dingen zijn dan weer zo zichtbaar dat je er niet kan naast kijken. Een vlinder die vrolijk heen en weer fladdert, koolmezen die druk in de weer zijn met hun nest. En wat dacht je van de bomen. Van kleine, jonge berkjes tot grote statige bomen zoals eiken of populieren. We kunnen er niet naast kijken. En dikwijls houdt het daar op. Verder kijken doen we niet. Maar als je verder kijkt, over die bomen heen, dan is er die enorme koepel die we de hemel noemen. Overdag stralend blauw, 's avonds zwart met fonkelende sterren en de Maan. Hoog boven de bomen lijkt het veel te ver weg om tastbaar te zijn. Maar toch is het een verlengstuk van de natuur. Meer nog, het is natuur. Want alles wat we daarboven zien, is hier op Aarde terug te vinden. Alles hier op Aarde is gemaakt van sterrenstof. En ook al lijkt het zo ver van ons af, er zijn veel dingen die de natuur, en dus ook ons leven, hier op Aarde beïnvloeden. Het is daar dat ons verhaal dan ook begint. Deze bredere kijk op de natuur zal je een reden te meer geven om er ook 's nachts eens op uit te trekken. Ook de liefhebbers van vleermuizen, nachtvlinders, uilen en andere nachtbrakers, die het gewoon zijn de late uurtjes te trotseren kunnen een verlengstuk breien aan hun nachtelijke uitjes. Kom dus samen met ons over de bomen heen turen, met een natuurlijke kijk op sterrenkunde.

Praktische informatie.

De cursus is informatief. Er is dus geen evaluatie of dergelijke voorzien.

Er zijn vier theorieavonden: **20, 27 oktober, 3 en 10 november.**

Er is één waarnemingsavond voorzien: **24 november.** Opgelet: deze avond is afhankelijk van het weer. Bij bewolkte vooruitzichten zal, in samenspraak met alle deelnemers, een andere (eerder of later) avond(en) worden vastgelegd.

De lessen beginnen telkens om **19u00.** Het einde is voorzien om **22u00.** Tijdens de waarnemingsavond kan dit wat later worden.

Plaats: **Rondestraat 41, Bocholt (Lozen)**

Contact: **0032 474/22 21 16**

Deelname aan de cursus kost **20 euro.** Inschrijven kan door een mailtje te sturen naar **info@ecns.be** met daarin vermelding van '**cursus sterrenkunde**', **je naam, voornaam en geboortedatum.**

Overschrijven kan via:

Educatief	Centrum	voor	Natuur	en	Sterrenkunde
Rekeningnummer:					610-0244822-85
IBAN:	BE89		6100	2448	2285
BIC: DEUT			BE		BE
Bank: Deutsche Bank Europe GmbH Belgium Branch.					

Opgelet: de betaling geldt als bevestiging van je inschrijving.